



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

Dvb. 1. Quid mutuum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

CAPVT VIGESIMVM.

De mutuo & usura.

D.Thomas q.78.

Constat Dubitationibus 24.

Vnde usura dicitur.



NOTANDVM est, lucrum vsurarium vocari *vsuram*, eò quòd ex *vsura*, id est, *vsu* pecuniæ alteri mutuatae proueniat. *vsura* enim idem valet quòd *vsus*: dicimus enim Latine, habere *vsuram* huius lucis, *vsuram* breuissimi temporis. & Cicero, *Natura dedit vsuram vite, sicut pecunia*. Hinc factum est vt lucrum ex *vsura* seu *vsu* pecuniæ proueniens, *vsura* vocetur. Idem lucrum vocatur etiam *scenus*, quasi quidam *scetus* pecuniarum, & Græcè *τόκος*, id est, partus. de quo vide pulchra apud Ambros. l. de Tobia c. 12. & 13. & Basil. Homil. 2. in Psalmum 14. qui dicunt *vsuram* vocari *scenus* & *τόκος*, quòd cum pecunia sit natura sua maxime sterilis, tamen industria auarorum, vincat fecunditate omnia viuientia.

Tōkos.

2. Notandum Secundò, hæc nomina non semper accipi in malum; vt Deuter. 29. *Fenerabis gentibus multis, & a nullo scenus accipies*, id est, mutua- bis. Ecclesiastici 29. *Fenerare proximo tuo in tempore necessitatis*. Similiter apud profanos Scriptores sæpè pro iusto lucro seu interesse accipiuntur.

DVBITATIO I.

Quid mutuum.

Notandum est, nomen *mutuum* aliquando accipi pro re ipsa, quæ cadit in contractum mutationis; vt cum dicimus dari vel reddi *mutuum*; aliquando pro ipsa mutatione; quo modo hic loquimur de mutuo, & potest sic describi: *Mutuum est traditio rei, numero, pondere vel mensura constantis, facta eo animo, vt statim fiat accipientis, cum obligatione vt similis specie & bonitate restitatur*. colligitur ex Institut. tit. Quibus modis re contrah. obligat. & 7. Si certum petetur; L. 2.

Mutuum quid.

Explico singula. *Est traditio*; quia mutuum perficitur traditione, sicut donatio, commodatum, depositum, hinc excluduntur contractus qui verbis perficiuntur; vt emptio, venditio, locatio, conductio, & similes.

4. *Rei, numero, pondere vel mensura constantis*; quia mutui obligatio in his rebus consistit, quæ numero, pondere, mensuræ constant; vt in vino, oleo, frumento, pecunia numerata, ære, argento, auro; vt habetur Institut. Quibus modis re contr. oblig. in principio, & d. l. 2. 7. Si certum petetur. Non dico *vsu consumptibilis*; quia si tibi mutuum libram æris vel argenti, est verum mutuum, vt patet ex locis citatis; non tamen rei istius *vsus*, est consumptio vel alienatio. Vnde non est verum, quod ait Nauarrus cap. 17. num. 206. mutuum reperiri in solis rebus quæ *vsu* consumuntur; etsi verum sit, vt plurimum in his reperiri. Dicuntur autem *vsu consumi*, quarum *vsus* est consumptio; (vt oleum, vinum) vel alienatio (vt pecunia.) Hæc res

dicuntur à Iurisperitis *accipere functionem* (vt patet L. 2. 7. Si certum pet.) quia vna potest fungi vice alterius, vt frumentum; frumenti; pecunia, pecuniæ; vt colligitur ex eadem lege. Similiter non est propriè mutuum, si quis alteri det ouem vel bouem; recepturus aliam ouem vel bouem: quia hæc non constant pondere, numero vel mensura. vnde etiam non solemus dicere, Mutua mihi vnam ouem. sed potiùs est contractus innominatus, Dabo vt des. sicut si quis det sacculum pecuniæ vt alium recipiat similem; non est mutuum; sed contractus innominatus; vt inquit Glossa Institut. supra in principio.

Eo animo; &c. quia *mutuum* dicitur quasi ex meo tuum; ita enim à me tibi datur, vt ex meo tuum fiat; vt habetur Institut. supra, & d. l. 2. supra.

Cum obligatione; quia hæc traditio non habet rationem mutationis; nisi cum obligatione fiat. hinc excluditur donatio.

Vt similis in specie; si enim reddenda si res alterius speciei, non erit mutuum; sed permutatio: si verò eadem numero, non erit etiam mutuum; sed commodatum, vel depositum. Itaque ad rationem mutui requiritur vt mutuatarius obligetur reddere rem similem secundum speciem; vt autem seruetur æqualitas, debet esse paris bonitatis.

DVBITATIO II.

Vtrum aliqui ex mutuo non obligentur.

Respondeo, Omnes, qui possunt contrahere, *lure naturæ ex mutuo obligari*; nisi priuilegio iuris positui eis concessum sit vt in certis casibus non obligentur, vel certè obligationem possint elidere exceptione. Tale autem priuilegium concessum est *filio familias, Ecclesie, civitatibus, & minoribus*.

Ac Primò quidem *filio familias*, qui est sub patria potestate, si mutuum pecuniam absq; consensu patris acceperit, non tenetur in effectu ad restitutionem; ne post mortem quidem patris; quia potest opponere mutuatori exceptionem Senatusconsulti Macedoniani, quo concessum est ei, vt non teneatur soluere, vt docet Gomezius tom. 2. cap. 6. num. 2.

Filiusfamilias.

Vbi notandum Primò, Huius Senatusconsulti occasionem dedisse quemdam Macedonem *scenatorum*. hic Romæ filiofamilias petentibus pecuniam mutuabat, qui postea oppressi ære alieno, vitæ parentum insidiabantur, vt hereditate potiti, possent soluere. quam ob causam Senatusconsulto cautum fuit, vt si quis filiofamilias mutuum pecuniam dedisset, ei non daretur actio, petitioque, ne quidem post mortem patris, vt habetur L. 1. 7. de S. C. Macedoniano.

S. C. Macedoniam.

Notandum Secundò, Quamuis verbis huius Senatusconsulti solum videatur tolli obligatio ciuili:

X 4

nilis: